

Renata Šamo

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Hrvatska

renata.samo@unipu.hr

 0000-0002-6235-9890

Engleski, Globish, doggoLingo – što je sljedeće?

Review article

Pregledni rad

UDK 811.111'232

<https://doi.org/10.32728/tab.19.2022.1>

Primljeno / Received: 6. 2. 2022.

Prihvaćeno / Accepted: 22. 3. 2022.

NACRTAK

U radu se razmatra hipercentralni status engleskog jezika u suvremenom svijetu kao rezultat uglavnom britanske kolonijalne prošlosti i globalnog procesa amerikanizacije u novije doba. Polazeći od Kachruovog modela triju koncentričnih krugova, podrobno opisanog u relevantnoj sociolinguističkoj literaturi, ukratko se analizira rasprostranjenost engleskog jezika, način njegova učenja i usvajanja, te područja djelovanja u kojima se upotrebljava radi povezivanja jezika i kultura. Zahvaljujući velikoj zemljopisnoj rasprostranjenosti engleski jezik obilježen je brojnim varijetetima, od kojih su britanski i američki najpoznatiji, zbog čega se nerijetko postavlja pitanje njegove (ne)jedinstvene jezične strukture. Jedan od načina da se učini što funkcionalnijim najširem krugu korisnika, posebice u međunarodnom poslovnom okruženju, doveo je do pojave Globish-a, dok ljubitelji pasa na Internetu imaju čak svoj jezik proizišao iz osnova engleskog jezika. U zaključku se navodi da XXI. stoljeće vjerojatno pripada engleskom jeziku, što ne bi trebalo uzrokovati ozbiljniji jezični (neo) imperijalizam.

Ključne riječi: Kachru, model triju koncentričnih krugova, svjetski engleski jezik/jezici, *Globish, doggoLingo ili doggotalk*, (neo)imperijalizam

1. UVOD

Uglavnom zbog britanske kolonijalne prošlosti i globalnog prodora američke kulture (prema nekima *Coca-colonialism*) engleski je postao jezik kojim se danas najviše govori u svijetu, što je dovelo do toga da nije jedinstven nego ima brojne varijetete, među kojima očekivano prevladava američki. Krajem prošlog stoljeća taj jezik, govorni i pisani, bio je doista rasprostranjeniji od bilo kojeg drugog jezika u ljudskoj povijesti, što ga je učinilo prvim istinskim globalnim jezikom. Prema jednoj procjeni Britanskog savjeta (engl. *British Council*)¹ poslije 2020. godine broj korisnika engleskog jezika, bez obzira na razinu znanja, trebao bi premašiti dvije milijarde (svaki četvrti stanovnik naše planete), stoga ne iznenađuje da jedino njemu nizozemski sociolog Abram de Swaan (2001) u svojoj hijerarhijskoj klasifikaciji jezika pripisuje hipercentraliziranost. To zapravo znači da se engleskim jezikom ljudi koriste posvuda u svijetu, te da je iznimno teško naći zemlju u kojoj se engleski jezik ne uči ili ne usvaja barem na početnoj razini. Zanimljivo je osvrnuti se na podatak britanskog lingvista Davida Crystala (2002) kojim uspoređuje vladavinu Elizabete I (1558.-1603.) i Elizabete II (1952.-), navodeći kako je u prvotnom razdoblju broj govornika engleskog jezika u svijetu vjerojatno iznosio između pet i sedam milijuna, dok se početkom potonjeg razdoblja povećao pedesetak puta. Razvijanju svjesnosti o prevlasti tog jezika u suvremenim svjetskim razmjerima dodatno je pridonio Kai L. Chan (2016) s Instituta za resurse, okoliš i održivost (engl. *Institute for Resources, Environment and Sustainability*) u Vancouveru kad je uveo takozvani indeks jezične moći (engl. *Power Language Index*, PLI) kao sustav kojim se vrednuju utjecaj i širenje nekog jezika. U svojoj analizi primijenio je 20 varijabli kako bi odredio učinkovitost ukupno 124 jezika s obzirom na mogućnosti koje oni podrazumijevaju u odnosu na zemljopisnu rasprostranjenost, gospodarstvo, komunikaciju, znanje i medije, te diplomaciju. Prema tom izračunu engleski je najmoćniji svjetski jezik, zapravo prvi prema najvećoj² ekonomiji (SAD), te još dvjema ekonomijama iz kluba G7³ (UK i Kanada). U današnjem visoko tehnologiziranom svijetu daleko više od 80% sadržaja na internetu objavljuje se na engleskom jeziku, što je neusporedivo veća zastupljenost u odnosu na njemački (4.5%) ili

¹ Osnovalo ga je Ministarstvo vanjskih poslova 1934. godine s glavnim ciljem promidžbe britanske kulture, u borbi protiv fašizma. Prvobitni naziv bio je Britanski odbor za odnose s drugim zemljama (engl. *British Committee for Relations with Other Countries*).

² Temeljeno na nominalnom BDP-u.

³ Skupina najznačajnijih industrijskih zemalja svijeta osnovana 1975. godine, još obuhvaća Japan, Njemačku, Italiju i Francusku.

japanski (3.1%) jezik. Jedno istraživanje (Hamel 2007) pokazalo je da su znanstvene publikacije uglavnom tiskane na njemačkom jeziku do sredine trećeg desetljeća prošlog stoljeća, ali od tada do 1996. godine zabilježeno je čak 90.7% radova na engleskom jeziku (usp. s 1.7% na japanskem ili 1.2% na njemačkom jeziku). Specifično za područje društveno-humanističkih znanosti već u razdoblju između 1974. i 1995. godine taj se postotak za engleski jezik povećao (sa 66.6% na 82.5%), dok je francuski jezik, drugi po rangu, zabilježio, istina nevelik, pad (sa 6.8% na 5.9%). Danas više nitko ne sumnja u to da je produktivnost na engleskom jeziku neizostavan pokazatelj prepoznatljivosti pojedinaca i istraživačkih institucija u međunarodnoj znanstvenoj zajednici. Ekspanzionizam engleskog jezika ujedno je itekako uočljiv kad je u pitanju njegovo učenje tako da je, primjerice, samo britanski sustav za polaganje engleskog kao međunarodnog jezika (engl. *International English Language Testing System, IELTS*) zabilježio 2016. godine ukupno 2.9 milijuna kandidata, što ne iznenađuje zna li se da takvi standardizirani testovi omogućuju pristup britanskim obrazovnim institucijama, uključujući i one najprestižnije, te nizu radnih mjesta, a ujedno olakšava proces useljenja u neke zemlje. Inače, nerijetko se napominje kako je upravo engleski jezik najveći britanski izvozni proizvod, što se sve više potvrđuje u novije doba nakon pada takozvane Željezne zavjese i uvođenja stanovite liberalizacije u Kinu, pa je broj zainteresiranih za učenje engleskog jezika u dotad zanemarenim ili isključenim dijelovima svijeta u znatnom porastu.

2. MODEL KONCENTRIČNIH KRUGOVA

Da bi ukazao na to gdje se engleski jezik rasprostire, kako se usvaja i uči, te u kojim se područjima ljudskog djelovanja upotrebljava radi povezivanja raznih jezika i kultura, indijski lingvist Braj Kachru (1985) predložio je model triju koncentričnih krugova (engl. *Three Concentric Circles of Modern English Language*). Prvi, unutarnji krug (engl. *inner circle*) obuhvaća UK, Irsku, Kanadu, SAD, Australiju i Novi Zeland, dakle, zemlje u kojima je engleski većini stanovnika materinski jezik. U drugom, vanjskom krugu (engl. *outer circle*) nalaze se teritoriji, poput indijskog i južnoafričkog, kamo je engleski jezik „izvezen“ posredstvom britanskog imperijalizma, a ostao je službeni jezik i nakon stjecanja njihove neovisnosti. U trećem, proširenom krugu (engl. *expanding circle*) engleski se planski uči kao strani jezik za širu komunikacijsku upotrebu, pa su Kina, Japan, Brazil ili europske zemlje tek neki primjeri njegovih članica. Zbrojem onih koji ga govore kao materinski ili drugi jezik, te onih koji njime nastoje ovladati kao stranim jezikom dobiva

se velika znamenka od približno dvije milijarde, čime se najčešće potvrđuje neupitna dominacija engleskog jezika u današnjem svijetu.

Pripadnici unutarnjeg kruga, to jest izvorni govornici engleskog kao primarnog jezika i pripadnici dominantne kulture, uglavnom se smatraju privilegiranim, štoviše, oni su ti koji određuju normu ili standard engleskog jezika (engl. *norm providers*) iako Kachru (1992) ukazuje na stanovitu razliku među njima, jer se američki i britanski varijeteti uglavnom smatraju poželjnijima u odnosu na australski i novozelandski. Oni koji su u drugom krugu (takozvana druga dijaspora), povezani kolonijalizmom, inače dužim od 300 godina, dovode u pitanje standardni jezik i nastoje razvijati vlastiti varijetet na osnovama nasljednog jezika (engl. *indigenous language*), drugim riječima, razvijaju normu na sebi svojstven način (engl. *norm developers*), stoga njihova specifično lokalna ili endocentrična norma ima čvrsti jezični i kulturni identitet (npr. nigerijski ili singapurski engleski). Za njih je engleski drugi jezik, to jest jezik neposrednog okruženja, jer su mu svakog dana intenzivno izloženi, nužan im je za komunikaciju posebice u najvažnijim državnim i javnim institucijama, ali i šire u društvenom životu. U trećem krugu govornici slijede pravila uspostavljena u prvom ili modificirana u drugom krugu, pa su njihove norme izvanjske ili egzocentrične (američke ili britanske), dakle, varijeteti im ovise o standardu (engl. *norm-dependent varieties*), kao u korejskom ili iranskom engleskom. Riječ je, dakle, o osobama kojima engleski predstavlja strani jezik, pa ga manje ili više motivirano uče najčešće formalno u obrazovnom sustavu. Upravo to rašireno shvaćanje da je engleski jezik koristan izvan primarnog okruženja osnažuje njegov ugled međunarodnog jezika broj 1 iako je točno kako je kineski, to jest mandarinski jezik prvi na popisu svjetskih jezika promatra li se broj izvornih govornika kao jedini čimbenik. No, engleski kao nematerinski (ini) jezik upotrebljava znatno više govornika u odnosu na broj onih kojima je upravo materinski jezik.

Premda se model koncentričnih krugova smatra korisnim za analizu rasprostranjenosti engleskog jezika, zasnovanoj na utjecaju povijesti i geopolitike, nakon što je dospio u stručne krugove našao se na meti kritičara, čak je sam autor ubrzo uvidio pojednostavljenost prikaza kao glavni nedostatak. Uglavnom mu se osporava očita nacionalna utemeljenost s obzirom na to da je nacionalni identitet govornika ključ za klasifikaciju, stoga potpuno ne odgovara izazovima suvremene sociolingvističke stvarnosti. Osim toga, prvotno zamišljena dinamičnost modela gubi svoj pravi smisao zbog prilično nefleksibilnog razgraničenja između korisnika engleskog

jezika (npr. Jamajčane i njihov engleski varijetet nije lako klasificirati). Nadalje, zamisao o unutarnjem krugu podrazumijeva stanovito vlasništvo nad engleskim jezikom, otvarajući bolno lingvističko pitanje (ne)pripadnosti jezika određenim društvenim skupinama, jer se smatra da jedino pripadnici prvog kruga govore točan („pravi“) engleski jezik, pa je to njihova najveća privilegija u usporedbi s onima koji su u vanjskom ili proširenom krugu. Opći je dojam kako se taj model odnosi samo na standardni engleski jezik, izuzimajući pritom brojne varijetete čak u samom Ujedinjenom Kraljevstvu (npr. *Cockney* ili *Geordie*), dakle isključuje nezanemariv broj govornika i njihovu vrstu, te ne razmatra jezičnu vrsnoću (engl. *proficiency*) korisnika, čime se neizravno poručuje kako je jezično znanje nekog slabo obrazovanog izvornog govornika bolje od onog, primjerice, nastavnika engleskog jezika u Hrvatskoj. Ipak, riječ je o modelu čija je sociolingvistička važnost redovito isticana u relevantnim krugovima, ali uz obveznu napomenu da su takvom koncepcijom određeni problemi još uvijek ostali neriješeni.

3. (NE)JEDINSTVEN JEZIK

Iz prethodno navedenog proizlazi kako je engleski svjetski jezik (engl. *world English*), te kako se pojedini varijeteti u nacionalnim ili regionalnim okvirima na određeni način mogu smatrati novim engleskim jezicima u svijetu (engl. *world Englishes*), ali stručnjaci ipak nastoje objediniti niz različitim pristupa opisu i analizi engleskog (i njegovih varijeteta) koji se primjenjuju na svjetskoj razini. *World English* se u literaturi nalazi pod još nekoliko naziva, ali najčešći su globalni engleski (engl. *Global English*) i međunarodni engleski (engl. *International English*), dok *world Englishes* ima nešto uže značenje zbog usredotočenosti na nacionalne ili regionalne specifičnosti, to jest na podrobnije opisivanje autonomnih varijeteta engleskog jezika (Bolton, u Davies i Elder 2007). Već spomenuti Kachru povezan je sa skupinom onih koji zagovaraju potonju paradigmu (engl. *world Englishes paradigm*); oni se, naime, zalažu za potpuniji uvid u nacionalne i regionalne varijetete pomoću pluricentričnog opisivanja engleskog jezika u svijetu tako što ih zanimaju i druge teme, kao što su diskursna analiza, kreativno pisanje, korpusna lingvistika, leksikografija, itd. Time se suprotstavljuju monocentrizmu (jedan engleski jezik sa svim svojim zemljopisnim i društvenim varijetetima) pojedinih stručnjaka. Poznata je Kachruova sintagma „alkemija engleskog“ (engl. *alchemy of English*) pod kojom podrazumijeva da se neizvorni varijeteti, kao rezultat širenja engleskog jezika u svijetu, uvelike upotrebljavaju u društvu koje

nije englesko, pa čak i u književnosti (García 2002). Ovdje je dobro navesti Nobelovca iz Nigerije Wolea Soyinku (gost na Sajmu knjiga u Puli 2018. godine) kao primjer povezivanja dvojezičnosti s književnim kanonom pri nastanku novih književnosti (književnosti u doticaju na engleskom jeziku, engl. *contact literatures*) u Africi, Aziji i na Karibima. Naime, u njegovim djelima, općenito u djelima južnoazijskih, zapadnoafričkih i autora iz jugoistočne Azije, Kachru prepoznaje dvojak učinak, prvo na engleski jezik unutar lokalnog okruženja (engl. *nativisation*) i potom na lokalne jezike u tom istom kontekstu (engl. *Englishisation*), te navodi kako su Hong Kong ili Japan primjeri sredina gdje dolazi do posuđivanja iz engleskog leksika, odnosno Koreju gdje se koristi ekvivalent pasivne konstrukcije *by* iz engleskog jezika. No, britanski lingvist Randolph Quirk (1990) se usprotivio posljedičnom Kachruovom prijedlogu o poučavanju raznih varijeteta engleskog jezika, pozivajući se na nužnost razlikovanja neinstitucionalnih i institucionalnih varijeteta (potpuno opisani i s jasno utvrđenim standardima), pri čemu misli poglavito na britanski i američki. U svojem odgovoru indijski ga lingvist podsjeća kako su zemlje u drugom, vanjskom krugu obilježene drugačijom sociolingvističkom realnošću od one u Britaniji ili Sjedinjenim Državama, stoga se otvoreno zalaže za lingvističku slobodu, to jest oslobođenje lingvistike od Quirkove zabrinutosti, kako se slikovito izrazio (Kachru 1991).

4. VARIJETET ZA TREĆE TISUĆLJEĆE

Zahvaljujući globalizacijskim procesima, točnije amerikanizaciji krajem XX. stoljeća, usmjerenim na brže kretanje kapitala i ljudi, te učinkovitiju promidžbu novih proizvoda i usluga na svjetskoj razini, stvorena je potreba za novim komunikacijskim funkcijama, stoga se ističe da je upravo globalizacija jeziku podigla komunikacijsku vrijednost (engl. *language of wider communication, LWC*). Vođen takvom zamisli, francuski stručnjak, inače umirovljeni potpredsjednik korporacije IBM, Jean-Paul Nerrière (2006) predložio je novi varijetet *Globish* kako bi ga svatko mogao relativno lako upotrebljavati umjesto da se „zamara“ usvajanjem kraljevskog engleskog jezika. Riječ je o pojednostavljenoj inačici, ograničenoj na 1500 osnovnih riječi i sintagmi nužnih za tvorbu kratkih rečenica osnovne sintaktičke strukture, izrazito obilježenoj gestama i mimikom (jezik tijela, engl. *body language*), dakle bez idiomatskih izraza i metafora, čak i bez akronima, a uz česta ponavljanja i vizualna pomagala. Šale su također isključene, jer ih nije lako razumjeti u komunikaciji sa strancima, a poznato je kako

je upravo engleski humor vrlo specifičan, pa može biti izvor neugodnih tumačenja i nesporazuma. Taj globalizirani (globalni) varijetet danas uvelike prevladava među sudionicima brojnih međunarodnih sastanaka u poslovnom svijetu, čime autor poručuje kako engleski jezik prestaje biti svojinom anglofonih naroda koji nerijetko pretpostavljaju da baš svatko mora dobro znati njihov jezik (njeguju takozvani mit o jednojezičnosti, Edwards 2004), već da pripada svima drugima. Budući da dolazi iz okruženja informacijsko-komunikacijske tehnologije, a da bi korisnicima omogućio jednostavniji pisani izričaj, Nerrière je izradio poseban računalni program koji provjerava riječi u engleskom jeziku tako što briše one riječi izvan početnog korpusa od 1 500 riječi. Taj pragmatični čovjek preporuča uporabu *Globish*-a kao varijeteta za treće tisućljeće isključivo u međunarodnoj komunikaciji, međutim, prepuštajući i dalje standardnom engleskom jeziku, ali i ostalim jezicima, nespornu zadaću prenošenja pripadajuće im kulture. Drugim riječima, svjestan je kako *Globish* nije pravi jezik, nego tek alat za međunarodnu komunikaciju iako ga ne smatra umjetnim jezikom (engl. *artificial language*) i ne uspoređuje s esperantom. No, neki uporabu *Globish*-a u suvremenom svijetu opisuju revolucionarnom, što britanski novinar Robert McCrum (2011), primjerice, potkrepljuje činjenicom da su u Južnoj Koreji protestirali protiv sjeverokorejskog nuklearnog testiranja noseći transparente ispisane na engleskom jeziku (*Stop the nukes.*). Taj pojednostavljeni engleski jezik nerijetko uspoređuju s takozvanim osnovnim engleskim jezikom (engl. *Basic English*) sastavljenim od 850 riječi koji je 1920-tih bio namijenjen komunikaciji s kineskim govornicima.

5. INTERNETSKI JEZIK ZA PSE

O prevlasti engleskog jezika u svijetu, posebice u digitalnom okruženju, odnedavno možda najbolje svjedoči pojava sasvim neočekivanog „psećeg engleskog“ (engl. *doggoLingo*, *doggotalk*, *woof*, *dog-speak*) kojim se pojedinci koriste da bi verbalizirali „misli“ svojih kućnih ljubimaca, pa neki nazivaju *doggoLingo* jezikom vlasnika pasa. U toj čudnoj mješavini engleskog jezika i komunikacije s psima povremeno praćenoj onomatopejskim elementima, u osnovi nastaloj radi opisa psećih aktivnosti i ponašanja, ne postoje pogreške (u izgovoru, gramatici ili pravopisu), pa se logično govorи o odsustvu norme. Prvi put je upotrijebljen 2014. godine na danas neaktivnoj Facebook-ovoј stranici pod nazivom Ding de la Doggo da bi već sljedeće godine memi s psima postali popularni na Redditu, Twitteru i drugim društvenim mrežama. Na stranicama za kućne ljubimce uglavnom se ponavlja kako je

doggoLingo internetski jezik proizišao iz velike ljubavi prema psićima, a u kojem prepoznajemo tragove engleskog jezika. Primjerice, imenice kao što su *doggo* i *fren* zamjena su za standardne engleske imenice *dog* i *friend* (*doggos* za množinu *dogs*), a pridjevi *smol* i *goob* zamjenjuju standardne engleske riječi *small* i *good*, dok glagolska skupina *do a gib* znači *to give something*, a sam glagol *bark* postaje *bork*. Kad isplaze jezik, vlasnici reagiraju govoreći im *you're doing a mlem, a blep, a blop*; ovisno o tome kako su i koliko isplazili jezik, biraju jednu od navedenih riječi. Internetska lingvistkinja Gretchen McCulloch (2019) navodi kako *doggo-speak* sadrži dodatne sufikse da bi riječi zvučale kao umanjenice i naglašavale afektivnu stranu takve vrste komunikacije, primjerice, *pupper* u značenju *puppy* postaje *pupperino*. Kad se vlasnik obrati kućnom ljubimcu koristeći se, primjerice, imenskom sintagmom *a fat boi* znači da mu ukazuje na pretilost. Riječi se pišu kako se izgovaraju, a njihov se fond stalno proširuje zahvaljujući oduševljenim ljubiteljima pasa (mačaka i ostalih životinja) iz čitavog svijeta, ali je osobito brojna australiska skupina (u australskom slangu riječi završavaju na *-o* (npr. *bizzo* umjesto *business*), što je uobičajeni nastavak u takozvanom psećem jeziku, npr. *henlo* za *hello*). Na internetu se mogu naći praktične lekcije, odnosno tečajevi za početnike namijenjeni onima koje doggoLingo zanima, bez obzira jesu li ljubitelji kućnih ljubimaca ili ih zanima analiza tako specifičnog komunikacijskog odnosa.

6. ZAKLJUČAK

Tijekom XX. stoljeća engleski je postao hipercentralni jezik unutar svjetskog jezičnog sustava, premda to nije povezano s obilježjima samog engleskog jezika, nego nadasve s povijesnim okolnostima u kojima su nastajali etniciteti koji se njime koriste s jedne strane i očekivanjima onih koji su ga nastojali učiti s druge strane. Točna je tvrdnja američkog profesora evolucijske lingvistike Salikokoa S. Mufwenea (2013) da je engleski globalni jezik zato što je zemljopisno široko rasprostranjen u svijetu, stoga služi kao međunarodni *lingua franca* u najrazličitijim područjima djelovanja, na način dosad nepoznat kad je u pitanju bilo koji svjetski jezik, ali također njegovo stajalište da je globalni engleski koji bi se kao jezik jedinstvene strukture koristio u svijetu čista utopija. No, globalizacija (uglavnom ekonomski) je učinila engleski globalnim jezikom u pravom smislu iako se ne smije zanemariti ni činjenica da je globalizacija na određeni način povezana s kolonizacijom. U povijesti čovječanstva kao prvi *lingua franca* zabilježen je latinski jezik, a po uzoru na njega engleski jezik se doista razvijao zaobilazeći

jedinstven globalni sustav. Glavni razlozi navedenog evolutivnog pravca u slučaju engleskog jezika povezuju se s interakcijama novih i izvornih govornika iz unutarnjeg kruga (takozvana prva dijaspora), jezicima s kojima je dolazio u doticaj (vanjski krug) i domenama njegova korištenja, to jest funkcijama (proširenji krug). Mnogi se, u stručnim krugovima i široj javnosti, nerijetko pitaju može li se u relativno skoroj budućnosti očekivati prevlast istinske jednojezičnosti (engl. *monolingualism*), dakako, misle pritom na engleski jezik. On sigurno neće potisnuti druge jezike (engleski nije *a language-killer*), ali će vjerojatno dugo ostati središnja točka svjetskog jezičnog sustava (engl. *hub of the world language system*), kako ga Swaan (2013) naziva, između ostalog, zbog ogromnih ulaganja u njegovo učenje u gotovo svakom kutku svijeta. Ako je XIX. stoljeće bilo britansko, a XX. stoljeće američko, XXI. stoljeće možda doista pripada engleskom jeziku (Murphy 2019). Ostaje iskreno nadati se kako to ipak neće uzrokovati jezični (neo)imperijalizam (engl. *linguistic (neo)imperialism*) nesagledivih posljedica.

LITERATURA

- Bolton, Kingsley (2007). World Englishes, u: *The Handbook of Applied Linguistics*, (ur. Alan Davies i Catherine Elder), Blackwell, Oxford, 367-396.
- Chan, Kai L. (2016). *The Power Language Index*. INSEAD, Abu Dhabi, UAE observatoireplurilinguisme.eu/images/Bibliographie/Poids_des_langues/KC_PLIpresentationatINSEAD_25May2016_v2.pdf (25.5.2016)
- Crystal, David (2002). *The English Language. A Guided Tour of the Language*, Penguin, London.
- Edwards, Viv (2004). *Multilingualism in the English-Speaking World*, Wiley-Blackwell, Oxford.
- García, Ofelia (2007). Language Spread and Its Study: Narrowing Its Spread as a Scholarly Field", u: *The Handbook of Applied Linguistics*, (ur. Robert Kaplan), Blackwell, Oxford, 352-364.
- Hamel, Rainer Enrique (2007). The dominance of English in the international scientific periodical literature and the future of language use in science, *AILA Review*, 20(1), Amsterdam, 53-71.
- Kachru, Braj (1985). Standards, codification and sociolinguistic realism: English language in the outer circle, u: *English in the world: Teaching and learning the language and literatures*, (ur. Randolph Quirk i Henry Widdowson), Cambridge University Press, Cambridge, 11-36.

Kachru, Braj (1991). Liberation linguistics and the Quirk concern, *English Today*, 21, Cambridge, 3-13.

McCrum, Robert (2011). *Globish: How English Became the World's Language*, W. W. Norton & Company, New York.

McCulloch, Gretchen (2019). *Because Internet: Understanding the New Rules of Language*, Riverhead Books, New York.

Mufwene, Salikoko S. (2013). Globalization, Global English, and World English(es): Myths and Facts, u: *The Handbook of Language and Globalization*, (ur. Nikolas Coupland), Wiley-Blackwell, Oxford, 31-55.

Murphy, Lynne (2019). *The Prodigal Tongue. The Love-Hate Relationship between British & American English*, Penguin Books, London.

Nerrière, Jean-Paul (2006). *Parlez Globish!: Don't Speak English*, Eyrolles, Paris.

Quirk, Randolph (1990). Language varieties and standard language, *English Today*, 21, Cambridge, 3-10.

Swaan, Abram de (2001). *Words of the World: The Global Language System*, Polity Press and Blackwell, Cambridge.

SUMMARY

ENGLISH, GLOBISH, DOGGOLINGO – WHAT IS NEXT?

This paper begins with mention of the current hypercentral status of English, as termed by de Swaan (2013) in his well-known hierarchy of languages, primarily reflecting Britain's colonial past and the recent globalisation processes (Americanisation). What follows are critical remarks on the acknowledged Three Concentric Cycles Model, as suggested by Kachru (1985) which places the speakers of English in: (1) the inner cycle (first diaspora); (2) the outer cycle (second diaspora); and the expanding cycle. These three cycles actually include the English native (L1/NL) and non-native (NNL) speakers, i.e. those acquiring English as a second language (SL) or learning it as a foreign language (FL). Thus, the aforementioned classification refers to the geographical spread of English throughout the world, the conditions under which English is acquired and/or learnt, and the domains in which it is used. With many different varieties spoken around the world, English is a language with something of an intriguing structure, leading experts to question whether English is one language with more varieties or whether this is an instance of more new languages. One such variety is Globish, quite popular in today's business world, while another is the

favourite Internet language for dogs in which certain elements of English are present. Both are described here in greater details. Although it seems that the 21st century belongs to English due to its world-wide dominance, claiming it is a language-killer is the wrong approach. Certainly, other languages are needed, yet the conclusion here is that English currently represents a hub of the international language system.

Keywords: Kachru, Three Concentric Cycles Model, world English(es), *Globish*, *doggolingo* or *doggotalk*